

Mokgwa o o fitlhegileng wa metlha yotlhe

Ka Mbekezeli Mazibuko

Go kile ga bo go na le bana ba motho ba babedi ba bidiwa Non-stationary le Stationary. Legae la bone le lentle le ne le le mo nageng e e bidiwang Yemen. Yemen e ne e itsege e le naga e e bokoa - e e neng e na le bokgoni jo bo bokoa jwa puso kgotsa e e neng e se ka fa molaong, mme seo se ne se dira gore baagi ba nne mo kotsing ya go tlhaselwa ke maemo a a farologaneng.

Yemen e ne e le nngwe ya dinaga tse di humanegileng thata mo kgaolong eo, mme bontsi jwa baagi ba yone bo ne bo tshela ka fa tlase ga lehuma. Seno se ne sa dira gore batho ba ngongorege ka ntlha ya go tlhoka ditiro, maemo a ikonomi le bonweenwee, mme seo se ne sa felela ka gore go nne le megwanto e mentsi.

Non-Stationary o ne a nna a ntshitse matlho dinameng e bile a ikanyega mo go ene le mo motseng. O ne a bua dilo fela jaaka di ntse mme a sa tshabe go ntsha maikutlo a gagwe. Go tloga a sa le monnye, o ne a tshwenyegile ka maemo a botshelo a lelapa la gaabo le a setšhaba. E ne e se mosetsana yo o tlwaelegileng mme o ne a kgona go tlwaela maemo ka bonako. Ka fa letlhakoreng le lengwe, Stationary ene o ne a amegile thata ka go batla go tshwana le batho ba bangwe mme o ne a ineela mo ditekanyetsong tsa setšhaba. O ne a dira se a neng a bolelelwa gore a se dire a sa sekaseke kana a sa akanye thata ka gone. E ne e le motho fela yo o tlwaelegileng.

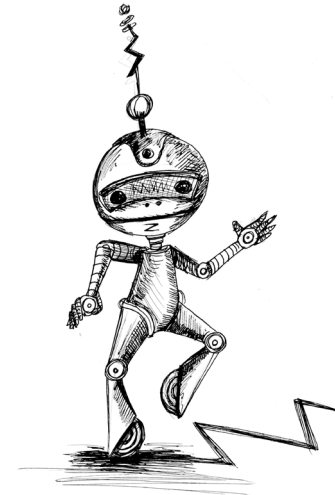
Bakaulengwe ba babedi ba ne ba ithutile go bonela pele isagwe le ka fa batho ba neng ba dira le go dirisa madi ka teng. Non-stationary o ne a na le pono e kgolwane le boikemisetso go feta Stationary. Fa ba sena go fetsa dithuto tsa bone, bobedi ba bone ba ne ba direla kwa kantorong ya moporesidente kwa Yemen. Le fa go ntse jalo, Stationary o ne a ratwa go na le Non-stationary gonne tsela e a neng a tlhalosa ikonomi ka yone e ne e le e e tlwaelegileng fela mme e ne e dira gore baokamedi ba gagwe ba nne le tsholofelo ka isagwe ya naga.

Stationary o ne a iphitlhela a le mo maemong a a kwa godimo thata a go nna le maatla le taolo, koo a neng a tlhoma melao ya semmuso ya naga. O ne a direla mo diphaposing tsa go bonela pele mme a kgona go apara diaparo tse di manobonobo, jaaka seaparo sa ARMA, a sa tlhoke go fetola sepe mo go ene gonne o ne a fitlha dilo tsa mmatota tsa isagwe mme a sa senole dikotsi tsa ikonomi ya Yemen.

Nako le nako fa Non-stationary a ne a tlhophiwa go dira ditiro tsa ikonomi, fa go ne go tlhokega batho ba ba oketsegileng go thusa Stationary, o ne a tshwanelwa ke go dira diteko di le dintsi le go tlhatlhobiwa, e leng go tlhatlhobiwa botho, go tlhatlhobiwa botho jwa ADF le go tlhatlhobiwa ka go farologana. Fa a sena go tlhatlhobiwa le go dirwa diteko tsotlhe, o ne a tla fiwa seaparo sa ARIMA, se se neng se le tlhwatlhwatlase fa se bapisiwa le sa ARMA.

Non-stationary o ne a itse gore ke ene a ka rarabololang mathata otlhe a setšhaba sa gagwe se neng se lebagane le one, mme ga a ka a dira sepe gonne a ne a tshaba go latlhegelwa ke tiro le go kobiwa mo nageng ya gaabo. Stationary o ne a bona gore poifo e ne e tla mo thibela go dira se se neng se tlhokega mo nageng. Ka jalo o ne a ikaeletse go gakolola Non-stationary ka dinonofo tsa gagwe le maikaelelo a gagwe.

O ne a mo gakolola gore maatla a bone a dira mmogo go rarabolola mathata a Yemen. Seno se ne sa naya Non-stationary bopelokgale jwa go feta mo ditekong tseo tsotlhe gore a tle a kgone go rarabolola dikgwetlho tsa naga ya gaabo.

KAROLO 2